



КОМИСИЯ НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ

Брюксел, 16.11.2007
COM(2007) 711 окончателен

ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

относно прилагането на електронна идентификация при овцете и козите

СЪДЪРЖАНИЕ

1.	Въведение	3
1.1.	Законодателство на ЕО във връзка с електронната идентификация на овцете и козите.....	4
1.2.	Обхват на доклада	5
2.	Опит по прилагане на електронната идентификация	5
2.1.	Елементи на електронната идентификация	5
2.2.	Действие на системите за електронна идентификация на овце и кози.....	6
2.2.1	Идентификатори.....	6
2.2.2	Четящи устройства.....	8
2.2.3	Предаване на данни от четящи устройства на системи за обработка на данни.	10
2.2.4	Перспективата за крайния потребител.....	10
2.3.	Икономически аспекти	12
2.4.	Бъдещи изисквания	12
3.	Заклучения	13

ДОКЛАД ОТ КОМИСИЯТА ДО СЪВЕТА

относно прилагането на електронна идентификация при овцете и козите

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Общностните правила за идентификация и регистрация на животни, включително на овце и кози, са посочени в Директива 92/102/ЕИО на Съвета относно идентификацията и регистрацията на животните¹. Опитът при някои болести обаче показва, че прилагането на Директива 92/102/ЕИО не е напълно задоволително и че се нуждае от по-нататъшно подобрене. В сектора на говедовъдството беше необходимо да се въведе понятието „индивидуално проследяване“ в контекста на защитата на потребителите от трансмисивната спонгиформна енцефалопатия (ТСЕ). Вследствие на това беше приет Регламент (ЕО) № 820/97 на Съвета от 21 април 1997 г. за въвеждане на система за идентификация и регистрация на едър рогат добитък и за етикетирането на говеждо месо и продукти от говеждо месо² като неговите изисквания се потвърждават в сегашния Регламент (ЕО) № 1760/2000³.

Опитът, придобит по време на епидемията от шап през 2001 г., подчерта необходимостта от въвеждане на системи за проследяване на овцете, които да отговарят на специфичните изисквания на този сектор. Сега овцете и козите се идентифицират в съответствие с Регламент (ЕО) № 21/2004 на Съвета от 17 декември 2003 г. относно система за идентификация и регистрация на животни от рода на овцете и козите⁴. Тази система включва четири основни елемента: „идентификатори“, „регистър на стопанството“, „документ за движение“ и „компютърна база данни“.

Вземайки под внимание добре познатите ограничения в управлението при дребните преживни животни, за разчитане на индивидуалните кодове на животните от ушни марки или от татуировки на голям брой животни в кратко време се предвижда въвеждането на електронни транспондери за автоматизиране на четенето на индивидуалните кодове на животните директно в системите за обработка на данни. Задължителното въвеждане на електронна идентификация се определя за 1 януари 2008 г.

Съгласно член 9, параграф 4 от регламента, от Комисията се изисква да представи доклад пред Съвета по прилагането на електронната система за идентификация, придружен от подходящи предложения за потвърждаване или изменение на датата на задължителното въвеждане на електронната идентификация.

¹ ОВ L 355, 5.12.1992 г., стр. 32, последно изменен с Регламент (ЕО) № 21/2004 (ОВ L 5, 9.1.2004 г., стр. 8).

² ОВ L 117, 7.5.1997 г., стр. 1.

³ ОВ L 204, 11.8.2000 г., стр. 1.

⁴ ОВ L 5, 9.1.2004 г., стр. 8.

Основавайки се на оценката на приноса на държавите-членки, настоящият доклад описва сегашното положение и прави заключения по приложимостта и уместността на задължителното въвеждане на електронната идентификация на овцете и козите в Европейския съюз, считано от 1 януари 2008 г., и за осъвременяване на техническите аспекти на регламента. Той се придружава от съответно предложение.

1.1. Законодателство на ЕО във връзка с електронната идентификация на овцете и козите

Общностните правила за идентификация и регистрация на овцете и козите бяха потвърдени от Регламент (ЕО) № 21/2004 на Съвета с оглед да се разреши **индивидуалното проследяване** на овцете и козите през целия им живот. Прилагането на този регламент е предвидено в два етапа.

Като **първи етап** всички животни, родени след 9 юли 2005 г., трябваше да бъдат идентифицирани индивидуално с видима ушна марка в комбинация с втори идентификатор, носещ същия код. Вторият идентификатор можеше да бъде ушна марка, електронен идентификатор, а при известни условия и татуировка или марка на надкопитната става.

Като **втори етап** регламентът предвижда свързване на индивидуалните кодове на животните с информацията за движението. Разпоредбата, че документът за движението и регистърът на стопанството следва да съдържат индивидуалните кодове на животните, е свързана с датата на въвеждане на електронната идентификация (точки Б.2 и В.2 от приложението към Регламент (ЕО) № 21/2004). До тази дата в документите за движение и в регистрите на стопанствата се вписва само броят на животните, а не техните индивидуални кодове.

За прилагането на електронната идентификация Комисията прие Решение 2006/968/ЕО за прилагане на Регламент (ЕО) № 21/2004 на Съвета по отношение на насоки и процедури за електронната идентификация на животни от рода на овцете и козите⁵. Тези насоки са техническата основа за оперативната съвместимост между устройства от различни производители, както и за одобряването на електронните идентификатори.

Регламент (ЕО) № 21/2004 предвижда следните дерогации.

- Държавите-членки, в които общият брой на овцете и козите е под 600 000, могат да извършват електронна идентификация по избор за животни, които не са включени във вътрешнообщностната търговия.
- Държавите-членки могат да разрешат опростена серийна идентификационна система за животни, предназначени за клане преди навършване на 12 месечна възраст, а не за вътрешнообщностна търговия или за износ в трети страни. Тази дерогация сега се прилага в 10 държави-членки.

⁵ ОВ L 401, 30.12.2006 г., стр. 41.

1.2. Обхват на доклада

За да подготви настоящия доклад, Комисията прикани държавите-членки да предоставят информация за техния опит в прилагането, доброволно или по пилотни проекти, на електронната идентификация. Комисията получи информация от Кипър, Франция, Германия, Италия, Нидерландия, Португалия, Испания и Обединеното кралство. Затова настоящият доклад се основава главно на приноса на онези държави-членки, които са придобили опит в прилагането на електронна идентификация.

В допълнение към най-новата информация от държавите-членки Комисията разгледа също резултатите от собствения си широкомащабен проект за електронна идентификация на животните (IDEA — Identification Electronique des Animaux), който беше изпълнен през 1998—2001 г. Проучванията и пилотните проекти в държавите-членки имаха различни научни цели, а областите на изследване варираха от научни лабораторни опити до полеви изпитвания. Затова конкретните резултати не винаги могат да се сравняват. Настоящият доклад обобщава накратко резултатите.

2. ОПИТ ПО ПРИЛАГАНЕ НА ЕЛЕКТРОННАТА ИДЕНТИФИКАЦИЯ

2.1. Елементи на електронната идентификация

Електронната идентификация за животни се основава на използването на **радиочестотна идентификация (RFID)** — метод, работещ при ниски честоти и при много къси разстояния. **Електронният идентификатор** се нарича транспондер и представлява пасивно, само четящо устройство, което не съдържа вътрешен източник на електрозахранване. Идентификационният код може да бъде прочетен само когато транспондерът се активизира от сигнала, предаден от **четящо устройство**. Транспондерът реагира на този сигнал чрез излъчване на информационна телеграма, която включва идентификационния код на животното. Комуникацията между транспондерите и четящите устройства се осъществява от два алтернативни протокола за предаване на данни (половин дуплекс HDX и пълен дуплекс FDX-B). След предаване на информационната телеграма транспондерът се връща към напълно пасивно състояние до следващото активиране.

За осигуряване на подходяща връзка между транспондерите и четящите устройства на различни производители са разработени стандартите ISO 11784 и 11785, публикувани през 1996 г. Стандартите ISO се приемат и използват в международен план и затова Регламент (ЕО) № 21/2004 се позовава на тях.

Международният комитет за контрол на животните (ICAR) е описал процедури за изпитване, целящи проверката на съответствието на транспондерите и четящите устройства със съществуващите стандарти ISO. Тези процедури са публикувани в Международното споразумение по практиките за водене на записи⁶ и Решение 2006/968/ЕО се позовава на него.

Предимството на електронната идентификация се състои в това, че позволява електронно прочетените индивидуални кодове на животните да се предават направо в **системи за обработване на данни**. Следователно това е ефективно решение за свързване на индивидуалните кодове на животни от рода на овцете и козите с информацията за движението, защото животните от тези видове обикновено биват придвижвани на големи групи и често преминават през няколко процедури по събиране на пазарите и в центрове за събиране на животни.

2.2. Действие на системите за електронна идентификация на овце и кози

2.2.1 Идентификатори

Регламент (ЕО) № 21/2004 се позовава ясно на употребата на електронни ушни марки и болуси за преживяне. Двата вида идентификатори могат да се дефинират както следва:

- **електронна ушна марка:** транспондер, поставен в торбичка, проектирана да бъде постоянно закрепена за ухото на животното;
- **болус за преживяне:** транспондер, поставен в камера (например керамична) с специфично тегло, който се вкарва през устата на преживното животно и който (поради своите тегло, форма и размер) остава постоянно в мрежестата тъкан на търбуха (предстомашето);

Електронни ушни марки

Електронните ушни марки могат да се поставят в най-ранна възраст на животното (принципно на новородени агнета). За правилното поставяне на идентификатора се изискват съвсем ограничени технически познания. Появата на инфекции на ухото не може да бъде изключена; всъщност е докладвано, че видът на ушната марка, както и възрастта, видът и породата на маркираните животни и сезонът, през който се извършва маркирането, оказват влияние върху появата на възпаления/инфекции. Процентът на загуби при ушните марки (електронни и обикновени) в повечето случаи е по-висок, отколкото при болусите. При стандартни условия процентът на загубите е около 5 %, а в специални условия при паша в участъци с груба трева и храсти са отчетени до

⁶ Международната организация по стандартизация (ISO) е публикувала стандарти, отнасящи се до аспекти на радиочестотната идентификация (RFID) на животните. В допълнение Международният комитет за контрол на животните (ICAR) е разработил процедури за проверка на съответствието на определени устройства за радиочестотна идентификация (RFID) със стандартите на ISO. Тези процедури са публикувани в Международното споразумение по практиките за водене на записи във варианта, одобрен от Общото събрание на ICAR през юни 2004 г.

14 % загуби. Наличието на ушната марка може да се провери визуално, а в случай на трудности в разчитането — близо до идентификатора може да се постави ръчен четец. Умишлено подправяне (неупълномощена подмяна) на ушните марки все още е възможно. Възстановяването при клане не създава никакви проблеми.

Болус за преживяне

Болусът се поставя в ретикулума, който се развива като част от предстомашното след раждане. Затова има известно ограничение по отношение на минималната възраст, на която могат да се вкарват болусите. Продават се специфични миниатюрни болуси и, когато те се прилагат на животни на възраст три и повече седмици, отчетеният процент на загубите е нисък. Неотдавнашните публикации и опитът на държавите-членки показаха, че ако се приложи правилният вид болус (размер, тегло) по отношение на възрастта и теглото на животното, ще може да се постигне процент на загуби по-малък от 0,1 %. Особено при условия на управление, които са чувствителни към по-високите загуби на ушни марки (например пасища с груби треви и храсти), болусът определено има явни предимства. Прилагането на болуси изисква подходящо обучение. Наличието на болус не може да бъде проверено отвън без четящо устройство за радиочестотна идентификация (RFID). В случай на неотчитане на животното, което преди това е било идентифицирано с болус, не би било възможно да се определи дали болусът е изгубен или е спрял да функционира. Умишлени подправяния на идентичността на животното са почти невъзможни и при всички случаи няма смисъл, ако се сравни със стойността на животното и цената на интервенцията. Ръчното възстановяване е практика, която лесно може да се приложи в клиниките, при условие че съответният персонал има подходящо обучение. В процес на разработване са технически решения за автоматично възстановяване при клане.

В Регламент (ЕО) № 21/2004 други видове идентификатори не се приемат понастоящем като официални средства за идентификация на овце и кози. Независимо от това обаче някои държави-членки докладваха за известен опит със следните видове идентификация:

- **транспондер, който се инжектира:** транспондер с малък размер, който може да бъде имплантиран в тялото на животното с инжекция и който е затворен в капсула от биологично съвместим и непорест материал, като стъкло;
- **електронна марка на надкопитната става:** транспондер в пластмасова капсула, предназначен за поставяне на надкопитната става на животното.

Транспондер, който се инжектира

Дори транспондерът, който се инжектира, да има предимството, че може лесно да се прилага на съвсем млади животни, все още няма сигурност по отношение на оптималното му положение (например корем, опасна гънка, цепка между ноктите, метакарпална област). Инжектирането е по-сложен процес, изискващ специално обучение, което също влияе върху запазването на транспондера. Вещества от сложното покритие по повърхността на някои транспондери

осигуряват бързо капсуловане и предотвратяват преместването на транспондерите. Транспондерът, вкаран с инжекция, не се вижда отвън. В случай на неотчитане на животно с инжектиран транспондер е невъзможно да се определи дали транспондерът е загубен или е спрял да функционира. Махането на вкаран с инжекция транспондер от живо животно е безсмислено, ако се сравни със стойността на животното и цената на интервенцията. Процентът на възстановените при клане транспондери, вкарани с инжекция, е нисък в сравнение с другите идентификатори, а автоматични методи не са разработени. Затова, в зависимост от мястото на инжекцията, рискът от влизане на инжекционно вкарания транспондер в хранителната/фуражната верига е по-висок, отколкото при другите електронни идентификатори. Транспондерите, които се инжектират, намират по-широка употреба при домашните любимци и конете.

Електронна марка на надкопитната става

В последно време алтернативна марка за електронна идентификация в процес на разработване е транспондер, включен в марка на надкопитната става (наричана също така „пръстен на крака“). Съществуват само няколко случая на практически опит с този вид идентификатор. По принцип идентификаторът може да се прилага само при възрастни животни, чиято надкопитна става е достигнала максималния си диаметър. Това ограничава възможността за ранна идентификация на агнета в шестмесечен срок, както е посочено в член 4, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 21/2004. Прилагането е лесно и не се съобщава за проблеми със здравето на животните. Външната марка се вижда ясно, но, от друга страна, е по-податлива на умишлено подправяне и е по-изложена на суровите условия на околната среда. Този вид идентификация има специални предимства за управлението на стопанства, където индивидуалните кодове на животните трябва да се записват в доилното помещение.

2.2.2 Четящи устройства

Ефективността на четене се влияе от действието на четящите устройства и идентификаторите и от способността на съответния персонал да осигури правилно инсталиране на четящата система (разполагане на антена, ширина на канала, инсталиране и настройване на системен софтуер, съхраняван в ROM паметта) с оглед предотвратяване на смущения от околната среда и за осигуряване на възможно най-добра дейност на оборудването.

При няколко полеви изпитвания в държавите-членки бяха постигнати 100 % четимост. От друга страна, бяха докладвани и данни за резултати не по-високи от 50 %. Ако се третират заедно смесени групи животни с електронни и не-електронни идентификатори, може да се появи общ логистичен проблем.

Направена е оценка на два общи вида четене.

Стационарно четене

Стационарно четене се извършва при единични **изолирани** (в стационарно положение) животни (например в случаи на работничка, която храни животните, или коридор за хранене) с **ръчно четящо устройство** (наричано

също „преносимо“ или „подвижно“ четящо устройство) като по такъв начин се елиминират грешките при записа. Настоящите модели ръчни четящи устройства включват характеристики за управление на дейности във фермерското стопанство (например кошове за претегляне), за да се даде възможност за осъществяване на редовен контрол на продуктивността на животните. Ефективността на четене се влияе от физическите характеристики (например големина и форма) на антената и нивото на зареждане на батерията (някои четящи устройства намаляват разстоянието за четене, когато нивото на батерията падне). Качеството на продаваните устройства, което може да се гарантира с процедурата по одобряване, установена с Решение 2006/968/ЕО, обаче е минимално. Животните се отчитат едно по едно, което несъмнено ограничава скоростта на четене. Затова ръчното четящо устройство се използва главно за по-малки групи животни. Освен това неотчетените животни могат лесно да се открият и да се контролират поединично. Ръчните четящи устройства обикновено са лесни за употреба и не изискват високи технически умения. Ръчните четящи устройства са сравнително по-евтини от закрепените неподвижно. Само по-скъпите модели обаче имат по-сложни функции.

Динамично четене

При динамичните четящи системи **движещите се животни** минават през коридор, където е поставена антена на **закрепено неподвижно (стационарно) четящо устройство**. Скоростта на четене и разстоянието са значително по-големи (в реални условия едно животно на секунда), отколкото при ръчното четящо устройство. Закрепените неподвижно четящи устройства обикновено са комбинирани с автоматизирана информационно-технологична система за управление. Откриването и отделянето на неотчетените животни може да изисква подходящи структурни приспособления (например автоматични врати). Динамичните четящи системи се нуждаят от време за инсталиране. Антената на закрепеното неподвижно четящо устройство трябва да бъде настроена така, че да позволява оптимално разчитане на идентификаторите. По-новите четящи устройства обаче се появяват с опция за автоматична настройка. При новото поколение (различни видове идентификатори) смесените условия на четене не оказват влияние върху ефективността на четенето. Съществуват технически решения, при които неподвижно закрепените четящи устройства могат да бъдат лесно транспортирани и инсталирани на различни места, без това да изисква прекалено много усилия.

Неподвижно закрепените четящи устройства могат лесно да бъдат свързвани с кош за претегляне или съоръжение (врати) за разделяне на отчетените и неотчетените животни. Те предоставят практическо решение за управляването на голям брой животни за кратко време. Поради тяхната техническа сложност, различните функции, които предлагат, и поради по-високите им технически характеристики закрепените неподвижно четящи устройства са по-скъпи от ръчните. В момента пазарът на устройствата за радиочестотна идентификация предлага стационарни четящи устройства, които, независимо от тяхната сложност, са лесни за ползване (включвай и действай).

2.2.3 *Предаване на данни от четящи устройства на системи за обработка на данни*

Важно предимство на електронната идентификация на животните е възможността за разчитане на идентификационните кодове на животните директно в системата за обработка на данни (например отчитане на движението на животно или управляването на стадо). Затова в няколко проекта беше включена също връзката между четящото устройство и персоналния компютър/персоналния дигитален асистент (PC/PDA), и предаването на данните в софтуер за управление или дори в централна база данни.

Програмируемите четящи устройства са снабдени с памет с капацитет за съхранение на прочетените кодове на животните. При използване на тази памет данните за отделното животно могат на по-късен етап да бъдат предадени в персонален компютър. При динамичните четящи устройства едновременно предаване на данни от четящото устройство към персоналния компютър изисква постоянна връзка. Отчетени са положителни резултати при четене на разстояние с прилагане на стандарта Bluetooth и безжичната технология Wi-Fi в зависимост от безжичния протокол и средата, в случай че решенията посредством жична връзка не са практически приложими.

Интерфейсът между софтуера на програмируемите четящи устройства и софтуера за допълнителна обработка на данни беше докладван като въпрос, нуждаещ се от допълнително разглеждане. Беше необходимо да се извърши програмиране за приспособяване на наличния софтуер за управление на фермерското стопанство, за да се осъществи връзка с четящите устройства, както и с централните бази данни. Този проблем често се дължи на факта, че софтуерът за управление на стопанството е частен и затова всяко приспособяване за включване на допълнителна информация изисква допълнително програмиране. Понастоящем не съществува международен стандарт или стандарт в Европейския съюз за формата на изходните данни на четящите устройства. В момента се провеждат технически обсъждания на ниво стандарт ISO.

2.2.4 *Перспективата за крайния потребител*

Стопанство

С подходящо обучение прилагането на електронни и традиционни идентификатори е сравнимо. Четящите устройства са показали своята приложимост и снабдяването на стопанствата с четящи устройства с високо качество е само въпрос на цена. Земеделските производители са по-мотивирани да използват технологията, когато системата за радиочестотно идентифициране е лесна за ползване и когато се постигат преки ползи от управлението (намаляване на разходите, спестяване на време, отстраняване на грешки). Това е по-вероятно в стопанства със системи за интензивно управление (например кози с млечно направление, селекционери на племенни животни), където данните за продуктивността на отделните животни (например млеконадой, резултати от агненето) се отчитат редовно. Интегрирането на автоматично четене в софтуера на стопанството се нуждае от допълнително внимание от страна на производителите (устройства за радиочестотна идентификация,

софтуер за стопанства) на основата на предварително определени критерии. Употребата на електронна идентификация в стопанствата изисква основно ниво на технически познания и компютърни умения. Беше съобщено, че подходящото обучение е важен елемент при въвеждането на електронната идентификация. Ако в овцевъдството грамотността по отношение на информационните технологии е по-малка, отколкото в другите селскостопански отрасли, необходимо е да се обмислят решения, при които доставчиците на услуги да се занимават с електронната идентификация вместо земеделските производители например превозвачите да отчитат животните при натоварването им и да съобщават за движенията от името на животновъда). Специално при малките стопанства възможността да се съобщава за движенията на животните без електронно четене остава, така че разходите за техническо оборудване могат да се ограничат до разходите за идентификатори, без това да намалява ползите.

Пазари/центрове за събиране

Електронната идентификация е ефективен начин за проследяване на движенията на отделните животни през пазарите. Възможността за прегрупиране на животни с различен произход на пазарите, с оглед да бъдат продавани на еднородни партии, беше отчетена като предимство на електронната идентификация. Поне в няколко държави-членки пазарите се характеризират с изключително големи потоци от животни (повече от 2000 животни, продавани на търг на час). Системата за радиочестотна идентификация трябва да осигури най-малко „скоростта на продажбата“ на мястото на търга. Чрез внимателно инсталиране на четящата система е възможно да се предотврати по-голямата част от рисковете за слаби резултати (електромагнитни смущения, управление на изключенията). Техническите изисквания за оборудването са много високи, защото недоброто отчитане и неспособността за справяне с аномалиите ще доведе до застой обикновените пазарни операции. Затова откриването и отчитането на неотчетени животни (например електронният идентификатор не съществува или не работи) в големи потоци от животни е основен въпрос, който се нуждае от допълнително разглеждане. Наличието на метални конструкции, които лесно се почистват и дезинфекцират, представлява допълнително предизвикателство за четящите системи на пазарите и при центрове за събиране. Оборудването на тези места с динамични четящи системи с високи характеристики изисква значително по-големи инвестиции, отколкото тези за визуално четене, чиято амортизация до голяма степен зависи от използването им. Сравнена с визуалното четене на индивидуалните кодове на животните обаче електронната идентификация е приемливо решение за осигуряване на индивидуално проследяване на животните през пазарите.

Кланици

Отчитането на индивидуалните кодове на животните гарантира проследяване в рамките на хранителната верига чрез предоставяне на ясна връзка с историята на всяко отделно животно. В няколко проекта беше тествано отчитане преди и след клането, като се видя, че и двете тествания са приложими. Идентификаторите могат да бъдат четени в голям диапазон (за да се потвърди доставянето на животните до предприятието), както и в началото на

кланичната верига (за да се потвърди клането) и в края на кланичната верига (за да се потвърди възстановяването на идентификатора). Във връзка с ефективността на четенето се прави позоваване на предходния параграф. Ръчното възстановяване на идентификаторите е приложимо, но автоматичното възстановяване на идентификатори обаче се нуждае от допълнителни технически разработки. За да се осигури уникалност на идентификационния код на животните, трябва да се предотврати всякаква повторна употреба на електронните идентификатори с цел измама.

2.3. Икономически аспекти

Приблизителната оценка на разходите за двадесет и седемте държави-членки зависи от броя на дребните преживни животни, на които следва да се поставят електронни идентификатори, и от броя на стопанствата, които трябва да бъдат снабдени с електронни четящи устройства и с оборудване за обработка на данни. Освен цените на използваното оборудване (например 1-2 € за електронни идентификатори, ръчни четящи устройства за по-малко от 200 €, статични четящи устройства от 1000 €) общата стойност ще зависи от това как държавите-членки използват няколкото на брой дерогации от Регламент (ЕО) № 21/2004 и от процента на малките стопанства (например стопанства за упражняване на хоби), които могат да съобщават индивидуалните кодове на животните след ръчно отчитане.

Изчисленията, направени от няколко държави-членки и също така от Съвместният изследователски център към Комисията, показаха, че разходите за четящи устройства и оборудването за обработка на данни съставляват съществена част от общите годишни разходи. Постепенното въвеждане на електронната идентификация, започвайки с електронно маркиране като първа стъпка и свързване на информацията за движението с индивидуалните кодове на животните като втора стъпка, ще спести разходи по време на периода на въвеждане.

Вземайки под внимание факта, че ръчното отчитане на индивидуалните кодове на животните в големи стада от овце и кози ще изисква голям разход на човешки труд, системите за автоматично отчитане могат да допринесат за намаляване на тези усилия. Електронната идентификация като основна част от индивидуалното проследяване не само намалява рисковете, но също така може да осигури ползи от ефективността, например в областите управление на стопанството, животновъдство, официални проверки и безопасност на храните. Многоцелевото използване на системите за електронна идентификация е важен стимул за отглеждането на дребни преживни животни на промишлена основа и други свързани производства, а оттук и за внедряване на апаратурите. Затова „ползите на място в стопанството“ играят основна роля за общото приемане и ефективното въвеждане на електронната идентификация.

2.4. Бъдещи изисквания

Резултатите от проектите на държавите-членки показват, че електронната идентификация на овце и кози функционира при разнообразни производствени условия. Само в една държава-членка проблемите с откриването, изолирането и отчитането на неотчетени животни в големи потоци от животни беше

съобщено като ограничаващ фактор при изключителни условия. Последните изпитвания в съответните държави-членки демонстрираха, че тези проблеми могат да бъдат решени.

Ползите от електронната идентификация са ограничени, ако кодът на животното само се изписва на четящото устройство и не се вкарва в софтуерните решения за отчитане на движението или управление на стопанството. Приемането на международни стандарти за формата и съобщаването на данните ще уреди повечето проблеми на днешната ограничена наличност на напълно адаптирани, отворени софтуерни решения, съвместими с четящото устройство. Разнообразните употреби (например управление на стадото, отглеждане, отчитане на продуктивността) на електронната идентификация, извън нейните първоначални санитарни цели (контрол на движението, изкореняване на болести), се разглежда като важен стимул за по-широко приемане.

3. ЗАКЛЮЧЕНИЯ

Регламент (ЕО) № 21/2004 въведе принципа на индивидуално на овце и кози, който трябва да се подкрепи, за да се посрещнат настоящите и бъдещите изисквания на системата за идентификация, насочена към осигуряването на висок стандарт за здравето на животните и за безопасността на храните.

- Проследяването на придвижването на отделните животни през различни стопанства изисква отчитане на индивидуалните данни за животните за всяко едно движение. Електронните системи осигуряват автоматично четене и записване на индивидуалните данни за животните, и особено за дребните преживни животни, които често са придвижвани на големи групи, а понякога през пазари или центрове за събиране, където съставът на тези групи се променя.
- Електронните четящи системи не са наложителни, когато индивидуалните кодове на животните могат да бъдат отчитани визуално и записвани ръчно (например при малки групи животни) или в случай на групова идентификация (код на стопанство).
- Вземайки под внимание различните условия на управление и на околната среда в държавите-членки, общностното законодателство не следва да предлага едно или друго техническо решение. Въпрос за субсидиарност е да се избере оборудване за електронна идентификация в съответствие със специфичните национални потребности. Общностното законодателство вече определя основни технически стандарти. Отговорността за одобряването на устройствата е в ръцете на компетентните органи на държавите-членки с цел тези устройства да позволяват установяване на идентичността на животните, търгувани между държавите-членки. Ролята на Комисията обаче е решаваща за гарантиране на прилагането на общ подход и съгласувани стандарти в Общността и за осигуряване на подкрепа за държавите-членки. Следва да се разгледа възможността за установяване на Референтна лаборатория на Общността (CRL).

- За съгласуването на техническите разработки, опита с определени видове идентификатори и със специфичните потребности на някои области на приложение на държавите-членки следва също да се позволи да одобрят нови видове идентификатори (например електронна марка на надкопитната става, инжектируеми транспондери), при условие че се спазва максималният период за маркирането, така както е определен в Регламент (ЕО) № 21/2004, и че всички видове идентификатори се държат във външната хранителната верига.
- Изпълнени са основните технически условия за идентифициране на дребни преживни животни в стопанството, в което са родени, с използване на електронни идентификатори. Датата на задължителното въвеждане на електронната идентификация обаче следва да бъде съобразена с периода от време, необходим на държавите-членки да предприемат необходимите правни и организационни мерки преди тази дата.
- Опитът от прилагането на електронна идентификация в някои държави-членки показва, че от първостепенно значение за функционирането на системата е да се направят значителни инвестиции в високо-ефективни технологии за електронно отчитане на различни места в цялата производствена верига.
- Последващото електронно маркиране на млади животни в стопанствата, в които са родени, ще доведе до положение, когато животни със и без електронни идентификатори ще трябва да бъдат контролирани заедно по време на периода на въвеждане. Затова се предвижда датата, от която информацията за движението ще трябва да съдържа индивидуалните кодове на животните (буква В.2 от приложението към Регламент (ЕО) № 21/2004), да бъде отделена от датата, посочена в член 9, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 21/2004.
- Поради обяснените по-горе причини, на този етап не е възможно да се обоснове изцяло което и да било решение относно окончателната дата на задължителното въвеждане на електронна идентификация на общностно равнище. Затова се препоръчва да се проведе по-широко обсъждане със заинтересованите страни, и по-специално относно икономическото въздействие на въвеждането на индивидуално проследяване и електронната идентификация, преди да се определи окончателна дата в Регламент (ЕО) № 21/2004. Тази дата следва да се определи от Комисията по процедурата на комитология в съответствие с ясно установените от Съвета условия. Комисията предвижда да определи тази дата до 2008 г., с оглед на евентуалното прилагане на електронна идентификация във всички държави-членки до края на 2009 г. Правната рамка обаче трябва да позволява на държавите-членки да приложат електронната идентификация в съответствие с техните национални потребности дори преди окончателната дата в Регламент (ЕО) № 21/2004. Това ще бъде също така от помощ за взимане на добре обмислено решение за окончателната дата за задължителното въвеждане на общностно равнище.